

A Szegedi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Szegeden, 2017. február 22. napján megtartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T:

A tartozás fedezete elvonásának büntette és más bűncselekmények miatt **a vádlott** ellen indított büntetőügyben a **Kecskeméti Törvényszék** 2016. március 31. napján nyilvánosan kihirdetett **11.B.405/2012/82.** számú ítéletének fellebbezés folytán felülbírált részét **megváltoztatja** az alábbiak szerint:

A bevezető részből a 2013. március 11-i tárgyalási napra utalást mellőzi.

A tényállás II. pontjában foglalt cselekményt a Btk. 405. § (1) bekezdés és (3) bekezdés szerint minősülő tartozás fedezete elvonása büntettének,

a tényállás V/d. pontjában foglalt cselekményt a Btk. 372. § (1) bekezdés 1. fordulat és (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntettének,

a tényállás I., II. és V/a-b. pontjában foglalt cselekményt 3 rb. folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének **minősíti.**

A lopás büntettére vonatkozó felmentő rendelkezést **mellőzi.**

A Kecskeméti Törvényszék bünyelnyilvántartásában Bny.151/2011. tételszám alatt kezelt 44-es számú iratrendező 4 dossziéjának tartalma helyesen (1-5).

Az elsőfokú eljárásban felmerült összesen 292.297,- (kettőszázkilencvenkettőezer-kettőszázkilencvenhét) forint bűnügyi költségből 255.087,- (kettőszázötvenötezer-nyolcvanhét) forint bűnügyi költséget visel az állam.

Egyebekben az elsőfokú ítéletnek a fellebbezés folytán felülbírált részét helybenhagyja.

Megállapítja, hogy a vádlott személyazonosító igazolványának száma: (személyazonosító igazolvány száma).

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

Az elsőfokú bíróság a vádlott bűnösségét 2 rb. a Btk. 405. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2)

bekezdés szerint minősülő tartozás fedezetének elvonása büntetőben, a Btk. 372. § (1) bekezdés 1. fordulatába ütköző és a (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntetőben és a Btk. 345. §-a szerint minősülő 3 rb. részben folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében állapította meg. Ezért halmazati büntetésül 300 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 2.000,- forintban állapította meg. Rendelkezett arról, hogy az összesen 600.000,- forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén 300 nap fogházra kell átváltoztatni.

A vádlottat az ellene a Btk. 373. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés bc) pontjára figyelemmel a (6) bekezdés b) pontja szerint minősülő csalás büntette és a Btk. 370. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés bb) pontjára figyelemmel a (6) bekezdés b) pontja szerint minősülő lopás büntette miatt emelt vád alól felmentette, továbbá a vádlottal szemben a Btk. 373. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés bc) pontjára figyelemmel a (6) bekezdés b) pontja szerint minősülő csalás büntette miatt indított eljárást megszüntette.

Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről. A felmerült bűnügyi költség összegét 287.342,- forintban állapította meg azzal, hogy abból a vádlott 37.210,- forintot köteles az államnak megfizetni, míg 250.132,- forint bűnügyi költséget az állam visel.

Az első fokú ítélettel szemben az ügyész jelentett be fellebbezést, a vádlott terhére, a tényállás I. pontját illetően a vádlott felmentése miatt, bűnösségének a csalás büntetőben való megállapítása végett, továbbá a büntetés súlyosítása, börtönben végrehajtandó szabadságvesztés és közügyektől eltiltás kiszabása végett.

Fellebbezés hiányában az elsőfokú ítélet eljárást megszüntető rendelkezése a kihirdetés napján, 2016. március 31. napján jogerőre emelkedett.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.248/2016/1-II. számú átiratában a vádlott terhére bejelentett fellebbezést annak a büntetés súlyosítására irányuló részében mindenben fenntartotta, ugyanakkor a felmentést támadó részében visszavonta

. Ezáltal az első fokú bíróság felmentő rendelkezése 2016. augusztus 1. napján jogerőre emelkedett.

Az ügyész átiratában - amit a fellebbezési nyilvános ülésen előadott perbeszédében változtatás nélkül fenntartott - észrevételezte, hogy a Kecskeméti Törvényszék tévesen hozott felmentő rendelkezést a lopás büntette vonatkozásában, mert azt a hatályon kívül helyező határozat nem érintette. Indítványozta a tényállás V/d. pontja szerinti cselekmény minősítésének megváltoztatását, mert az az elkövetési értékre figyelemmel a Btk. 372. § (1) bekezdés 1. fordulatába ütköző és a (3) bekezdés a) pontja szerinti sikkasztás büntetőnek minősül. A fellebbezési nyilvános ülésen az ügyész a végrehajtandó szabadságvesztés és a közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabására vonatkozó indítványát annak ismeretében is fenntartotta, hogy a vádlott a tényállás IV. pontjában részletezett cselekvőségével összefüggésben mintegy 71 millió forint tartozást törlesztett.

A vádlott védője a fellebbezési nyilvános ülésen az első fokú ítélet helybenhagyását indítványozta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket maradéktalanul feltárta, és az enyhítő körülmények száma a másodfokú eljárásban igazolt kártalanítás folytán tovább bővült.

A vádlott mindenben csatlakozva védőjéhez, szintén az első fokú ítélet helybenhagyását

indítványozta, egyúttal személyi körülményeire nyilatkozott.

Az ítélet tábla a vádlott terhére bejelentett ügyészi fellebbezést alaptalannak találta, ugyanakkor egyetértett a minősítés részbeni megváltoztatására és a felmentő rendelkezés mellőzésére irányuló indítvánnyal.

Az ítélet tábla a Be. 348. § (1) bekezdése szerint eljárva - a Be. 348. § (2) bekezdésében írt korlátok között - a fellebbezéssel megtámadott ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy eljárási szabályt sértett az elsőfokú bíróság, amikor a tényállás III. pontjában részletezett vádlotti cselekvőség kapcsán is lefolytatta a bizonyítási eljárást.

Az alapügy másodfokú eljárásában a fellebbezési nyilvános ülésen a vádlott akként nyilatkozott, hogy fellebbezése az első fokú ítélet felmentő rendelkezését nem támadja. Erre figyelemmel az akkor eljáró másodfokú bíróság megállapította, hogy az első fokú ítélet a Btk. 316. § (1) bekezdésébe ütköző és a (6) bekezdés b) pontja szerint minősülő lopás büntettének vádja alóli felmentés tekintetében jogerőre emelkedett. A jogerőre emelkedés időpontja - a vádlotti nyilatkozatra figyelemmel - 2012. szeptember 11. napja. A Szegedi Ítélet tábla Bf.III.261/2012/10. számú végzésének 12. oldal utolsó előtti bekezdése kifejezetten tartalmazta azt, hogy a hatályon kívül helyező rendelkezés a felmentést nem érintette (annak jogerejét nem oldotta fel). Ezért jelen eljárásban az ítélet tábla a lopás büntettére vonatkozó felmentő rendelkezést mellőzte.

Az iratok szerint az elsőfokú bíróság 2013. március 11. napján nem tartott érdemi tárgyalást, ezért e határnapra történő utalást is mellőzte a másodfokú bíróság.

Egyebekben az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást az eljárási szabályok betartásával a szükséges részletességgel lefolytatta és ennek során eleget tett a Szegedi Ítélet tábla hatályon kívül helyező végzésében írt iránymutatásnak is. A bizonyítékok lényegre törő értékelésével túlnyomórészt megalapozott tényállást állapított meg, amit a másodfokú bíróság a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja szerint eljárva, figyelemmel a Be. 361. § (2) bekezdés b) pontjára is, a rendelkezésre álló iratok és a vádlott fellebbezési nyilvános ülésen tett nyilatkozata alapján a következőkkel egészített ki, illetőleg helyesbített:

A vádlott saját háztartásában 2 kiskorú unokáján kívül saját kiskorú gyermeke eltartásáról is gondoskodik. Bérleti díjakból havonta kb. 50.000,- forint jövedelme van, családi pótlékként havi 20-22.000,- forint ellátásában részesül. Elvált családi állapotú, de volt feleségével, akinek önálló jövedelme nincs, közös háztartásban él.

A tényállás II. pontjában, az első fokú ítélet 11. oldal utolsó bekezdésében írt ingatlanok értéke a felsorolás sorrendjében: 16.500.000,- forint, 101.000.000,- forint, 20.504.000,- forint, ily módon az ingóságok és ingatlanok együttes értéke 190.604.000,- forint volt.

A korábban kifejtettekre figyelemmel mellőzte az ítéleti tényállás és az erre vonatkozó indokolás III. pontját (elsőfokú ítélet 12. és 22. oldal).

2008. december 19. napján az **(1. sz. gazdasági társaság megnevezése)** a felé fennálló közte és a vádlott közötti termékértékesítési kapcsolatból eredő 70.908.163,- forint összegű számlakövetelést a **(2. sz. gazdasági társaság megnevezése)**-re engedményezte.

Ezt a követelést a vádlott 2016. december 23. napjával maradéktalanul - a saját és családtagjai ingatlanainak árverése útján - teljesítette a **(2. sz. gazdasági társaság megnevezése)**-nek.

Egyebekben az első fokú ítélet tényállása hiánytalan, az az előbb írt helyesbítésekkel és kiegészítésekkel irányadó volt a másodfokú eljárásban.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az ügyészi fellebbezés sem támadta, a módosított ügyészi fellebbezés kizárólag a vagyon elleni bűncselekmény minősítésének - az elkövetési érték miatti - megváltoztatására és a büntetés súlyosítására irányult.

A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a vádlott bűnösségére, azonban csaknem valamennyi bűncselekmény minősítése helyesbítésre szorult.

Azt helyesen ismerte fel, hogy a hitelezési csalás törvényi tényállásának megszüntetése, a feltételes szabadságra bocsátásra és a pénzbüntetés kiszabására vonatkozó enyhébb rendelkezések folytán a vádlottra az elbíráláskori anyagi jogi rendelkezések a kedvezőbbek. Ezt kiegészítette a másodfokú bíróság azzal, hogy a vagyon elleni bűncselekményeket illetően is előnyösen módosultak az értékhatárok, mert míg a korábbi Btk. 138/A. § c) pontja szerint a 2 millió és 50 millió forint közötti elkövetési érték jelentősnek minősült, addig a hatályos Btk. 459. § (6) bekezdés c) pontja alapján a jelentős érték alsó határa 5.000.001,- forint, ugyanezen rendelkezés b) pontja alapján a nagyobb érték az 500.001,- és 5.000.000,- forint között van.

A tényállás II. pontja szerint a vádlott a (pénzintézet megnevezése) felé fennálló tartozása fedezeteként lekötött vagyontárgyakból 52.600.000,- forint értékű gépet és összesen 138.004.000,- forint értékű ingatlant értékesített a **(3. sz. gazdasági társaság megnevezése)**-nek. A 190.604.000,- forint a Btk. 459. § (6) bekezdés d) pontja alapján különösen nagy értéknek minősül. Ezért a vádlottnak a tényállás II. pontjában részletezett magatartása helyesen a Btk. 405. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő tartozás fedezete elvonása büntettének minősül. A bűncselekmény megnevezésénél az ítéletábra figyelemmel volt a 61/2008. BK vélemény 1. b. pontjában megengedett azon lehetőségre, hogy a bűncselekmény törvényi megnevezésétől nyelvhelyességi, stiláris okból el lehet térni.

Osztotta az ítéletábra a fellebbviteli főügyészség indítványát a tekintetben, hogy a tényállás V/d. pontjában részletezett magatartásával a vádlott a 2.035.236,- forint értékre figyelemmel a Btk. 372. § (1) bekezdés 1. fordulatába ütköző és a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntettét követte el. Utal a másodfokú bíróság a korábban írtakra: az értékhatárok módosulása folytán is az elbíráláskori törvény alkalmazása a kedvezőbb a vádlott számára. Helyesen ismerte fel az elsőfokú bíróság, hogy az egyéb vagyon elleni bűncselekményeket érintő felmentő rendelkezések folytán a vádlott terhére megállapított egy vagyon elleni bűncselekményt illetően az üzletszerűség nem állapítható meg. Ismét utal a másodfokú bíróság a 61/2008. BK véleményre, melynek 3. a. pontja alapján a fordulatot arab számmal kell megjelölni.

Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a 3 rb. hamis magánokirat felhasználása vétségét részben folytatólagosan elkövetettnek minősítette. A már többször hivatkozott 61/2008. BK vélemény 4. b. pontja alapján ilyen esetben a rendbeliség megjelölése után gondolatjelek között fel kell tüntetni, hogy hány esetben folytatólagosan elkövetett a cselekmény. Ennek jelen ügyben azért nincs jelentősége, mert a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy mindhárom esetben a vádlott folytatólagosan követte el a hamis magánokirat felhasználásának vétségét. A tényállás I. pontjában 2008 decemberében és 2009 februárjában nyújtott be a banknak egy-egy hamis tartalmú kimutatást

a hitel felvétele (megújítása) céljából. A tényállás II. pontjában két adásvételi szerződést kötött a **(3. sz. gazdasági társaság megnevezése)**-vel, egyet az ingóságokra, egyet az ingatlanokra. A tényállás V/a. és b. pontjaiban külön-külön kötött engedményezési szerződést a (4. sz. gazdasági társaság megnevezése), illetve az (5. sz. gazdasági társaság megnevezése)-vel, de ezen ügyletek sértettje az **(1. sz. gazdasági társaság megnevezése)** volt. A tényállás V/c. pontja szerinti magatartás esetén azonban hamis tartalmú magánokirat felhasználása nem történt, ezért azt a másodfokú bíróság kirekesztette a folytatólagosság köréből. Mindezek alapján a tényállás I., II. és V/a.-b. pontjában foglalt cselekményt az ítéletábra 3 rb., a Btk. 6. § (2) bekezdésére figyelemmel folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségének minősítette (Btk. 345. §).

A minősítés részbeni megváltoztatására figyelemmel az ítéletábra is vizsgálta, hogy a vádlottra az elkövetéskori vagy az elbíráláskori anyagi jogszabályok alkalmazása a kedvezőbb. Ezt az tette indokolttá, hogy a Btk. 405. § (3) bekezdése szerinti tartozás fedezete elvonásának büntette 1-5 évig terjedő szabadságvesztéssel büntethető, míg az elsőfokú bíróság szerinti minősítés esetén a büntetés tartama 3 évig terjed. A sikkasztás büntetést azonban a másodfokú bíróság az elkövetési érték miatt enyhébben minősítette, ennek büntetési tétele 3 évig terjed, szemben az elsőfokú bíróság általi minősítéssel, amikor a büntetési tételkeret 1-5 évig terjedő szabadságvesztés volt. A halmazatban megvalósuló bűncselekmények büntetési tételei tehát összességében nem változtak. A teljesség érdekében jegyzi meg a másodfokú bíróság, hogy a korábbi Btk. a tartozás fedezetének elvonásánál nem alkalmazott érték szerinti minősítést, de ezt a bűncselekményt a korábbi Btk. is ismerte, ezért nem volt akadály a új, elkövetéskori Btk. alkalmazásának.

A büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság maradéktalanul feltárta. Ezt csak annyiban helyesbítette a másodfokú bíróság, hogy nem a részbeni, hanem a folytatólagos elkövetés a súlyosító körülmény. A másodfokú bíróság a vádlott fellebbezési tárgyaláson tett nyilatkozata alapján további enyhítő körülményként értékelte, hogy a vádlott az **(1. sz. gazdasági társaság megnevezése)** felé fennálló tartozását az engedményezettnek teljes mértékben kiegyenlítette. Enyhítő körülmény, hogy a vádlott nem 2, hanem 3 kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik. További nyomatékos enyhítő körülmény az időmúláson kívül az, hogy a vádlott önhibáján kívül áll hosszú ideje büntetőeljárás hatálya alatt. Az időmúlásnál a bűncselekmény elkövetése óta eltelt idő az irányadó, míg a büntetőeljárás hatálya alatt állásnál az alapos gyanú közlésének időpontja [2/2017. (II.10.) AB határozat]. A vádlottat legelőször 2010. június 03. napján hallgatták ki gyanúsítottként. Az iratokból megállapítható, hogy a büntetőeljárás elhúzódása részben a korábbi első fokú ítélet hatályon kívül helyezéséből adódott, részben pedig abból, hogy a bírósági eljárásban olyan új körülmények merültek fel, amelyekre a bíróságnak részletes bizonyítást kellett felvennie (igazságügyi könyvszakértő kirendelése, engedményesek megkeresése, **(3. sz. gazdasági társaság megnevezése)**-vel kötött adásvételi szerződés körülményeinek feltárása, polgári peres iratok felhasználása). Az elsőfokú bíróság arra is helyesen mutatott rá, hogy a vádlott nem bűnözői életmódra rendezkedett be, hanem az általános gazdasági válság az ő vállalkozását is utolérte, ennek következtében hozott olyan döntéseket, amelyekkel az ítéletben elbírált bűncselekményeket valósította meg. Nem hagyható azonban figyelmen kívül az sem, hogy a büntetőjogi felelősségét megalapozó sikkasztás büntetést azért követte el, hogy a dolgozóinak fizetést tudjon adni.

Az enyhítő körülmények számára és nyomatékára figyelemmel az ítéletábra osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját abban, hogy a Btk. 79. §-a szerinti büntetési cél pénzbüntetés kiszabásával is megvalósítható. A konkrét ügyben az ítéletábra a speciális prevenciónak nagyobb jelentőséget tulajdonított, mint az általános megelőzésnek. A vádlottnak a cselekmény utáni magatartása, vagyis az, hogy a családtagok vagyontárgyainak értékesítése árán is mindent megtett a tartozás kiegyenlítése végett, azt mutatja, hogy a terhelttel szemben a büntetési célokat meghaladó hátrányt

jelentene ennél súlyosabb büntetés kiszabása. Nem vitás, hogy a bűncselekmények tárgyi súlyára, büntetési tételére figyelemmel egy időszzerű elbírálás esetén az általános prevenciót is szem előtt tartva indokolt lett volna a pénzbüntetésnél súlyosabb büntetés alkalmazása. A számba vett enyhítő körülményekre figyelemmel, amelyek között a tartozás kiegyenlítésének és nem a vádlottnak felróható okból bekövetkezett eljárás elhúzódásának [2/2017. (II.10.) AB határozat] van kiemelkedő jelentősége, ezért az ítéletábra nem osztotta az ügyésznek a büntetés súlyosítására irányuló fellebbezését.

A pénzbüntetés napi tételének száma megfelelően igazodik a bűncselekmények tárgyi súlyához, figyelemmel azok többszörös halmazatára, a napi tétel összege pedig a vádlott vagyoni, jövedelmi viszonyaihoz. Ezért a pénzbüntetés súlyosítását sem tartotta indokoltnak az ítéletábra.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság pontatlanul állapította meg a Bny.151/2011. tételszám alatt kezelt 44-es számú iratrendező 4 dossziéjának tartalmát, ezért azt a rendelkező részben írtak szerint pontosította.

A bűnügyi költség körében az elsőfokú bíróság az összeadásnál figyelmen kívül hagyta a 10. tételszám alatt bejegyzett 4.955 forintot, amit viszont az iratok szerint a tanúnak útiköltség címén kiutalt. Ezért a másodfokú bíróság ezen összeggel növelte az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség összegét. Tekintettel arra, hogy ez a költség a megismételt eljárás során merült fel, azt a Be. 403. § (5) bekezdése alapján az állam viseli, ezért ugyanezen összeggel növelte az állam által viselt bűnügyi költség összegét is.

A kifejtettekből következik, hogy az ítéletábra a fellebbezést alaptalannak találta, de az első fokú ítéletet hivatalból felülbírálva azt a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, egyebekben a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A vádlott által a fellebbezési nyilvános ülésen bemutatott személyi igazolvány alapján megállapította a személyazonosító okirat számát.

Az ítélet ellen a Be. 386. § (1) bekezdése alapján fellebbezésnek nincs helye.

Szeged, 2017. február 22.

Gyurisné dr. Komlóssy Éva sk.. Cserháti Ágota sk.
a tanács elnöke előadó bíró

Sefta Márta dr. sk.
bíró

A Szegedi Ítéletábra Bf.I.534/2016/3. számú ítélete és a Kecskeméti Törvényszék 11.B.405/2012/82. számú ítéletének jelen ítélet folytán felülbírált és meg nem változtatott része a mai napon jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2017. február 22.

Gyurisné dr. Komlóssy Éva sk.
a tanács elnöke

